Gemeente
Amsterdam
Zuid

Gebiedsplan 2020
De Pijp, Rivierenbuurt

In dit gebiedsplan leest u aan welke onderwerpen uit de gebiedsagenda De Pijp, Rivierenbuurt 2019-2022 het gemeentebestuur in 2020 extra aandacht geeft en wat de gemeente daaraan samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties gaat doen.

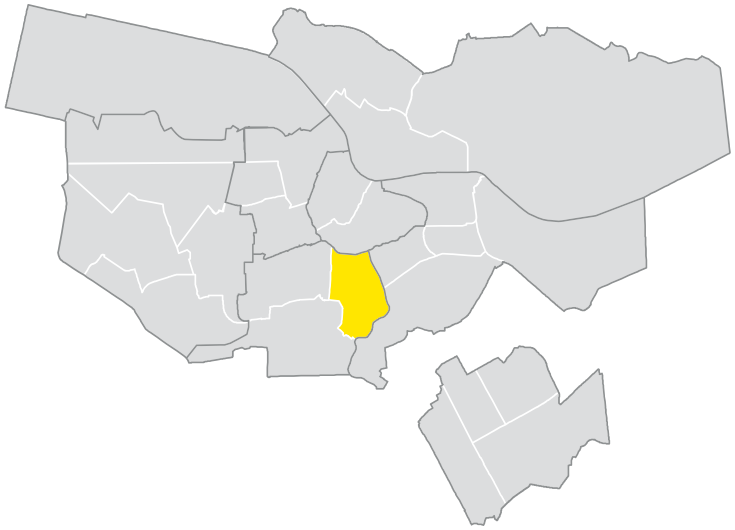

Inhoud

Inleiding 3

Gebiedsagenda prioriteiten 6

Focusopgave 1: Samenhangende aanpak sociale problematiek in de Diamantbuurt 8

Focusopgave 2: De sociale functie van drie pleinen versterken 11

Focusopgave 3: Straatgerichte aanpak winkelgebieden De Pijp 14

Focusopgave 4: Een leefbare en duurzame Pijp 17

Focusopgave 5: Behouden en verbeteren leefbaarheid omgeving RAI 20

Focusopgave 6: Gebiedsvisie Martin Luther Kingpark en omgeving 23

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. In de gebiedsplannen voor 2020 brengen we meer focus aan dan in gebiedsplannen in vorige jaren, door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied, de echte 'plus' voor het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering. De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Bestuurlijke onderbouwing focusopgaven

De Pijp en de Rivierenbuurt zijn populair bij bewoners en bezoekers. Deze populariteit brengt ook uitdagingen met zich mee op het gebied van leefbaarheid, de aantrekkelijkheid en de verblijfskwaliteit. Buurten met een grote groep kwetsbare bewoners vragen extra aandacht.

De basis voor de focusopgaven 2020 is de gebiedsagenda's 2019-2022. Hierin hebben wij voor De Pijp, Rivierenbuurt de volgende zes prioriteiten geformuleerd (de toelichting op deze prioriteiten treft u na deze inleiding aan):

1. Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers verder vorm en inhoud geven
2. De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
3. Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid
4. Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken
5. De stapeling van sociale problematiek verminderen
6. Meer kansen voor kinderen en jongeren

Met deze prioriteiten uit de gebiedsagenda als basis hebben wij zes focusopgaven voor De Pijp, Rivierenbuurt geformuleerd.

In enkele buurten in De Pijp, waaronder de Diamantbuurt, woont een grote groep kwetsbare bewoners. Met alle partijen in de Diamantbuurt zorgen we, middels een gezamenlijke uitvoeringsagenda, voor een samenhangende aanpak van de sociale problematiek in de Diamantbuurt en maximaliseren we het effect van de reguliere inzet en stedelijke programma's. Pleinen vervullen een belangrijke rol bij het versterken van de sociale cohesie en het bieden van een stimulerende omgeving voor de jeugd. In 2020 gaan we de sociale functie van drie pleinen versterken. Door de vele bezoekers staat vooral in De Pijp de openbare ruimte onder druk en komt de

leefbaarheid voor bewoners in het gedrang. In het streven naar een leefbare en duurzame Pijp maken we een heldere keuze: meer ruimte voor voetgangers en fietsers en voor spelen en ontmoeten, minder ruimte voor auto's.
In De Pijp bestaat het gevaar dat de aantrekkelijkheid van winkelgebieden voor bewoners afneemt, doordat het winkelaanbod steeds meer wordt afgestemd op toeristen. Via een strategische aanpak van winkelgebieden in De Pijp zorgen we voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijven.

In delen van de Rivierenbuurt staat de leefbaarheid ook onder druk door de bouwprojecten die in de buurt zelf en in de directe omgeving gaande zijn. De uitbreiding van de RAI en de bouwwerkzaamheden in Kop Zuid zorgen voor overlast. Via intensieve samenwerking met de betrokken partijen willen we de overlast op korte en middellange termijn aanpakken, de leefbaarheid in de omgeving van RAI behouden en verbeteren en daarmee meer draagvlak creëren voor de aanwezigheid van de RAI in deze buurt.
Het Martin Luther Kingpark wordt steeds populairder als recreatiegebied, terwijl aan de overkant van de Amstel een nieuwe woonwijk wordt gebouwd. De Gebiedsvisie Martin Luther Kingpark en omgeving moet ervoor zorgen dat ook bij toenemend gebruik de kwaliteit en identiteit van het gebied behouden blijven.

Onze inzet in 2020 beperkt zich niet tot deze zes focusopgaven. Via onze reguliere werkzaamheden en de bijdrage aan stedelijke programma's willen wij in 2020 de realisatie van de prioriteiten uit de gebiedsagenda een stap verder brengen.

Totstandkoming gebiedsplan

Sinds 2016 werkt de gemeente met gebiedsagenda's waarin prioriteiten voor een periode van vier jaar zijn opgenomen. Deze agenda's zijn opgesteld op basis van analyses en in nauwe samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties in het gebied.
Op basis van de agenda wordt er jaarlijks een gebiedsplan gemaakt, waarin – vanaf het gebiedsplan 2020 – maximaal zes focusopgaven worden opgenomen. Het zijn de belangrijkste opgaven in het gebied, de opgaven waarmee we wezenlijke verbeteringen kunnen bewerkstelligen, het verschil willen maken. Per focusopgave worden alleen de belangrijkste activiteiten vermeld die voor het komende jaar op het programma staan. Het is geen uitputtende lijst van wat er allemaal in het gebied gebeurt, maar een overzicht van onderwerpen die dat jaar extra aandacht krijgen. Het gebiedsplan van 2020 bouwt voort op de acties die in 2019 in gang zijn gezet.

Voor het opstellen van de gebiedsplannen 2020 hebben wij net als in voorgaande jaren gebruik gemaakt van het reguliere contact dat dagelijks in de wijk plaatsvindt in de vorm van:
- bestaande activiteiten en samenwerkingsverbanden;
- (periodiek) geplande gesprekken;
- (thema)bijeenkomsten die gedurende het jaar in de wijk worden georganiseerd rondom bepaalde kwesties of met specifieke doelgroepen.

Aanvullend op dit dagelijkse contact hebben wij de participatie, ten opzichte van voorgaande jaren, gerichter vormgegeven door een specifiek op het gebiedsplan toegespitst participatieproject op te zetten, de Week van Zuid, die in juni 2019 plaatsvond. Tijdens deze week lag onze focus op:
- via verschillende activiteiten de zichtbaarheid van het stadsdeel vergroten en beter laten zien wat we doen;

- spreken met andere partijen en bewoners;
- gericht informatie ophalen over wat betrokkenen belangrijk vinden en welke activiteiten volgens hen in 2020 moeten worden ondernomen. Dat hebben we gedaan met enquêtes en gesprekken, en door spreekuren en lunchbijeenkomsten in de wijk bij te wonen of te organiseren.

Samenvatting

Naast onze reguliere inzet en de bijdrage aan stedelijke programma's willen wij in 2020 vooral bijdragen aan de realisatie van de prioriteiten uit de gebiedsagenda door extra aandacht te geven aan de volgende integrale focusopgaven:

1. Samenhangende aanpak sociale problematiek in de Diamantbuurt
2. De sociale functie van drie pleinen versterken
3. Straatgerichte aanpak winkelgebieden De Pijp
4. Een leefbare en duurzame Pijp
5. Behouden en verbeteren leefbaarheid omgeving RAI
6. Gebiedsvisie Martin Luther Kingpark en omgeving

Op de volgende pagina's worden deze zes focusopgaven toegelicht. Elke toelichting bevat de volgende informatie:

- op welke wijk of buurt de focusopgave betrekking heeft en om welke periode het gaat;
- wat de aanleiding is en waarom juist deze opgave specifieke aandacht krijgt;
- wat we gaan doen om het beoogde resultaat te bereiken en met wie we daarbij samenwerken;
- hoe de focusopgave bijdraagt aan de prioriteiten uit de gebiedsagenda en de ambities uit de uitvoeringsagenda (een beschrijving van de prioriteiten treft u direct na deze inleiding aan en de ambities uit de uitvoeringsagenda vindt u via deze link: https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/ambities/ambities/);
- enkele voorbeelden van activiteiten.

Gebiedsagenda prioriteiten

Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven

Veel bewoners en ondernemers uit De Pijp en de Rivierenbuurt delen de ambities van het gemeentebestuur op het gebied van verduurzaming. Juist in dit dichtbevolkte gebied zien mensen de noodzaak om de luchtkwaliteit te verbeteren en initiatieven te ontplooien om de energietransitie, de circulaire economie en de vergroening te versterken. Ondernemers zijn geïnteresseerd in de mogelijkheden voor duurzaam ondernemen.
Gezien deze betrokkenheid van bewoners en ondernemers ligt de focus in de agenda op duurzaamheidsplannen die samen met deze partijen kunnen worden uitgewerkt.

Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren

De groeiende populariteit van De Pijp en de Rivierenbuurt heeft een weerslag op de leefbaarheid. Door de vele bezoekers neemt de druk op de toch al krappe openbare ruimte toe. Dat betekent dat er heldere keuzes gemaakt moeten worden: meer ruimte voor voetgangers en fietsers, voor spelen en ontmoeten, en minder ruimte voor auto's en overlastgevende activiteiten.
De gemeente zet zich er samen met bewoners en ondernemers voor in om de ongewenste effecten van de drukte tegen te gaan en de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren.

Prioriteit 3: Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid

De Pijp en de Rivierenbuurt zijn gewilde woonbuurten. De Pijp wordt vooral geprezen om de kleinschaligheid en de diversiteit van mensen en bedrijven. De Rivierenbuurt wordt gewaardeerd om de relatief rustige woonomgeving, met een gevarieerde bevolkingssamenstelling, een ruim voorzieningenaanbod en een aantrekkelijke stedenbouwkundige structuur.
Wij willen deze kwaliteiten behouden en versterken. Extra aandacht besteden we aan de wijken waar de gevolgen van ingrijpende bouwprojecten het duidelijkst voelbaar zijn.

Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Informele contacten tussen de verschillende bevolkingsgroepen en 'samen dingen doen' zijn een belangrijke voorwaarde voor mensen om veiligheid en verbondenheid te ervaren in hun leefomgeving. Veel bewoners zijn enthousiast over het 'dorpse' karakter van hun buurt, waar onderlinge ontmoetingen en het hulp bieden aan elkaar vanzelfsprekend zijn. Een deel van hen merkt dat die vanzelfsprekendheid aan het afnemen is. Daarom zetten we ons ook de komende bestuurs-periode in voor de versterking van het gemeenschapsgevoel. Dat doen we in nauwe samenwerking met het netwerk van vrijwilligers, bewoners(organisaties), religieuze instellingen, sociale ondernemers, sport-, kunst- en cultuurinstellingen, stadsdorpen, welzijnswerk en opbouwwerk.

Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen

Het imago van De Pijp en de Rivierenbuurt als welvarende wijken verdient nuancering. Hoewel het percentage huishoudens met sociale problematiek lager ligt dan in veel andere gebieden in Amsterdam, betreft het in zo'n dichtbevolkt gebied in absolute zin toch een grote groep. We kunnen op twee niveaus spreken van een stapeling van problemen. Op persoonlijk niveau: bij veel huishoudens die met armoede kampen, zien we ook problemen op het gebied van gezondheid en opvoeding. En op buurtniveau: deze kwetsbare huishoudens concentreren zich veelal in specifieke buurten, waardoor hun problemen impact hebben op de hele omgeving. Het betreft hier vooral de Diamantbuurt, de Tellegenbuurt, de Rijnbuurt en de IJselbuurt. Politie en zorg- en welzijnsinstellingen geven aan dat niet alleen het aantal mensen met problemen, maar ook de zwaarte van de problematiek toeneemt. Dit soort signalen wordt gestaafd door de gegevens over GGZ-problematiek en het toenemende aantal mensen dat zich eenzaam voelt. We kunnen stellen dat er in het gebied De Pijp, Rivierenbuurt sprake is van een tweedeling: er wonen veel rijke mensen, maar ook veel mensen met sociale problemen. Die tweedeling biedt ook mogelijkheden: kansrijke bewoners kunnen hun kansarme buurtgenoten tot steun zijn. Bovendien kunnen de hulpverlenende instanties zich heel specifiek richten op de buurten waar de nood het hoogst is.

Prioriteit 6: Meer kansen voor kinderen en jongeren

Veel gezinnen kiezen er bewust voor om in De Pijp, Rivierenbuurt te blijven wonen, vooral vanwege de prettige sfeer en het stedelijke voorzieningenaanbod. Dit dichtbevolkte gebied kent echter ook veel belemmeringen, verlokkingen en bedreigingen voor kinderen en jongeren. De drukte in de openbare ruimte beperkt de bewegingsvrijheid en er is drugshandel en criminaliteit.
Voor de gemeente staat voorop dat alle kinderen en jongeren in Amsterdam binnen hun leefomgeving voldoende kansen aangereikt dienen te krijgen om hun talenten te ontwikkelen en tot gezonde volwassenen uit te groeien. Daarbij horen een kindvriendelijke openbare ruimte en een positief pedagogisch klimaat. De gemeente vindt het ook belangrijk om het gemengde karakter van de bevolking in stand te houden en segregatie tegen te gaan. Daarom wil zij kinderen en jongeren uit verschillende bevolkingsgroepen op school, maar ook daarbuiten, ruimschoots de gelegenheid bieden om elkaar te leren kennen.

Focusopgave 1: Samenhangende aanpak sociale problematiek in de Diamantbuurt

Waar & Wanneer

Waar: Diamantbuurt
Wanneer: het hele jaar

Aanleiding

In de Zuid-Pijp, de Rijnbuurt en de IJselbuurt komt veel sociale problematiek voor. In veel gevallen gaat het om een stapeling van problemen op meerdere leefgebieden (werk, opleiding, inkomen, gezondheid), en de nadruk ligt hier op armoede, jongerenproblematiek en psychische klachten.
De problematiek is het zwaarst in de Diamantbuurt. Eén op de zeven huishoudens in deze buurt heeft volgens de kwetsbaarheidsmonitor van Onderzoek, Informatie en Statistiek te kampen met gestapelde problematiek en is daardoor zeer kwetsbaar te noemen. Deze groep (375 huishoudens) maakt 15 procent uit van het totale aantal huishoudens in deze buurt, terwijl het gemiddelde voor de

hele stad op 11 procent ligt. Eén op de vijf huishoudens is een langdurig minimahuishouden en de werkloosheid is met 16 procent van de bewoners hoog. In één op de negen huishoudens is sprake van ernstige psychische klachten.
De instroom van nieuwe kwetsbare groepen legt steeds meer druk op de leefbaarheid in de buurt. Dat uit zich onder meer in een lage score voor sociale cohesie: 5,4 op een maximale score van 10. Het aantal klachten bij het Meldpunt Zorg en Overlast neemt toe; het gaat dan om zorgen om of overlast van buren en/of kinderen en jongeren. Ook in de openbare ruimte neemt de overlast toe.

Beschrijving focusopgave

De Diamantbuurt kent problemen, maar heeft ook veel positiefs te bieden. Zo beschikt de buurt over een breed zorg- en welzijnsaanbod – met name het jongerenwerk is stevig in de buurt verankerd. Ook zijn er enthousiaste buurtbewoners die initiatieven ontplooien gericht op verbinding. Een voorbeeld daarvan is buurthuis Plan C. Het vernieuwde Archiefterrein biedt een gevarieerd kunst- en cultuuraanbod – met cultuurclubhuis CC Amstel, de OBA, broedplaats Cinetol en de kunstvakschool IVKO – dat kansen biedt om de banden tussen bewoners, lokale ondernemers en organisaties verder aan te halen. Daarnaast worden er activiteiten ontplooid vanuit diverse stedelijke programma's, zoals Huisvesting kwetsbare groepen, Armoede, Eenzaamheid, Dementie en Gezond gewicht. Door bovengenoemde instanties en bewoners met elkaar te verbinden, kunnen we mensen nog sneller en beter helpen en nieuwe initiatieven laten ontstaan.

Beoogde doelen

De bewoners van de Diamantbuurt krijgen de aandacht die zij nodig hebben om de kwaliteit van hun leven te verbeteren.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het college, met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken
- Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen
- Prioriteit 6: Meer kansen voor kinderen en jongeren

Wat gaan we doen en met wie

Om te voorkomen dat iedereen langs elkaar heen werkt, willen we in 2020 met alle partijen die in de Diamantbuurt actief zijn op het gebied van zorg en welzijn een gezamenlijke uitvoeringsagenda opstellen. Daarmee kunnen we heldere prioriteiten stellen en tijdens de uitvoering de activiteiten goed op elkaar afstemmen. We denken op deze manier het effect van de reguliere inzet en de verschillende stedelijke programma's te kunnen maximaliseren. Mocht dit succesvol zijn, dan willen we in de komende jaren ook in de andere kwetsbare buurten van De Pijp en de Rivierenbuurt deze werkwijze gaan hanteren.

Activiteiten

- *Gezamenlijke buurtagenda opstellen*
  Samen met formele en informele partners uit welzijn en zorg willen we gegevens over de buurt, kansen en knelpunten vertalen in een gezamenlijke agenda met helder geformuleerde prioriteiten. Op basis van die agenda stellen we een samenhangend plan van aanpak op, waarin de concrete activiteiten van alle partijen worden vastgelegd.

- *Huisvesting van kwetsbare mensen intensief begeleiden*
  Gemeente, woningcorporaties en zorgaanbieders streven ernaar passende huisvesting te bieden aan kwetsbare groepen met een urgente woningvraag, zo nodig met woonzorgbegeleiding op maat. Aandachtspunten daarbij zijn dat de sociale cohesie en de leefbaarheid in de buurt behouden blijven en dat de kwetsbare bewoners deel uitmaken van het maatschappelijke verkeer.

- *Participatie en bewonersinitiatieven blijven stimuleren*
  De afgelopen jaren hebben verschillende bewoners initiatieven opgezet. Voorbeelden zijn het goed lopende buurthuis Plan C, dat wordt gerund door vrijwilligers, het mede door omwonenden opgeknapte Smaragdplein, en evenementen zoals de jaarlijkse oliebollenactie en 'De Vrolijke Afval Symfonie' in augustus 2019. Om de sociale cohesie te versterken en het enthousiasme onder buurtbewoners om zich voor hun omgeving in te zetten te vergroten, blijven we formele en informele partners ondersteunen bij participatie en bewonersinitiatieven.

Focusopgave 2: De sociale functie van drie pleinen versterken

Waar & Wanneer

Waar: Vechtplein, Henrick de Keijserplein en Kennedyplantsoen
Wanneer: het hele jaar

Aanleiding

Pleinen kunnen in een woonbuurt, zeker in een kwetsbare buurt, een belangrijke rol vervullen bij het versterken van de sociale cohesie en het bieden van een stimulerende omgeving voor de jeugd. Voorwaarde is dat deze pleinen zo zijn ingericht dat zowel jong als oud er graag komt voor sport en spel en om elkaar te ontmoeten. Voor onder andere het Vechtplein, het Henrick de Keijserplein en het Kennedyplantsoen is door omwonenden en professionele organisaties vastgesteld dat er verbeteringen nodig zijn om aan deze voorwaarde te voldoen, zowel wat betreft de fysieke inrichting als het activiteitenaanbod, maar ook in het onderlinge contact tussen de gebruikers.

Beschrijving focusopgave

Om de functie van de drie genoemde pleinen als locatie voor ontmoeting, sport en spel te versterken, zijn we in de afgelopen jaren voor elk plein gestart met een participatietraject waaraan de verschillende gebruikersgroepen deelnemen. We inventariseren de wensen en ideeën, op basis waarvan nieuwe ontwerpen zullen worden opgesteld. Dit traject leidt op zich al tot nauwer contact tussen verschillende bevolkingsgroepen.
Aangezien het om locaties gaat die voornamelijk zijn ingericht voor sport en spel, gaat bij het traject de aandacht in eerste instantie uit naar de jeugd, maar er valt ook te denken aan initiatieven om eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan.

Beoogde doelen

De drie pleinen vervullen een verbindende functie in hun buurt.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het college, met name aan:
- de ambitie: Kansengelijkheid
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken
- Prioriteit 5: De stapeling van sociale problematiek verminderen
- Prioriteit 6: Meer kansen voor kinderen en jongeren

Wat gaan we doen en met wie

We gaan zowel de fysieke inrichting als het activiteitenaanbod verbeteren. Daarnaast willen we ervoor zorgen dat het contact tussen verschillende gebruikers prettig verloopt. Bij dit proces is een groot aantal externe partijen betrokken: scholen, kinderdagverblijven, politie, bewoners, gebruikers, Streetcornerwork, de Krajicek Foundation, straatcoaches, Combiwel, Buurtgebouw Henrick de Keijser, Natuur & Milieuteam Zuid, het Ouder- en Kindteam, Dynamo, Buurt- en Speeltuin Vereniging Amsterdam Zuid en Kindcentrum Catharina.

Activiteiten

- *Fysieke aanpassingen realiseren en gesprekken voeren over gezamenlijke positieve benadering van de jeugd op het Henrick de Keijserplein*
  Het participatietraject voor het Henrick de Keijserplein is in 2018 van start gegaan. Verschillende gebruikersgroepen en professionals hebben samen een wensenlijst en een ontwerp opgesteld. In 2019 zijn de eerste fysieke aanpassingen gedaan en in 2020 volgen meer ingrepen. Daarnaast is inmiddels begonnen met gesprekken over de gewenste benadering van de jeugd. Daar gaan we in 2020 mee verder.

- *Fysieke aanpassingen realiseren en gesprekken voeren over gewenste benadering van de jeugd op het Vechtplein*
  Enkele jaren geleden is al samen met bewoners een vernieuwingsplan gemaakt voor het Vechtplein. Een aantal onderdelen daarvan is uitgevoerd. In 2019 is opnieuw een participatietraject opgezet gericht op verdere fysieke aanpassingen, die in 2020-2021 kunnen worden uitgevoerd. In 2019 zijn we ook met partijen in gesprek gegaan over de gewenste benadering van de jeugd. Hier gaan we in 2020 mee door.

- *Fysieke aanpassingen realiseren en sociale aanpak jongerenoverlast President Kennedyplantsoen*
  Voor het President Kennedyplantsoen is in 2018 gestart met een participatietraject waarin is gekeken naar mogelijke fysieke ingrepen. In 2020 beginnen we met de uitvoering van de gewenste fysieke maatregelen. Tijdens het traject kwam naar voren dat veel bewoners overlast ervaren door jongeren. Daarom is in 2019 gestart met een sociale aanpak van de jongerenoverlast en zetten we in 2020 de gesprekken met jongeren en volwassenen op en rondom het plein voort.

Focusopgave 3: Straatgerichte aanpak winkelgebieden De Pijp

Waar & Wanneer

Waar: De Pijp
Wanneer: het hele jaar

Aanleiding

De groei van Amsterdam brengt veel positieve ontwikkelingen met zich mee, maar vraagt ook extra zorg en aandacht voor het behoud van de balans tussen (economisch) succes en leefbaarheid. In de drukke winkelstraten van het centrum is soms sprake van verschraling en een tendens naar monocultuur. Deze ontwikkeling ligt ook voor de Oude Pijp op de loer. De gemeente stelt zich ten doel de winkelstraten aantrekkelijk te houden voor zowel bewoners als bezoekers. Om dat te bereiken is een krachtig, gelijkwaardig samenwerkingsverband tussen gemeente, ondernemers en pandeigenaren essentieel. In 2019 is dit verband opgezet en in de komende jaren wordt het verder uitgebouwd.

Het zuidelijke deel van de Van Woustraat valt op door leegstand, kwetsbare ondernemers en een gebrek aan levendigheid. De verminderde koopkracht van omwonenden heeft zijn weerslag op het karakter van dit winkelgebied. Er zijn aanwijzingen voor georganiseerde en ondermijnende criminaliteit en de straat is bovendien verkeersonveilig. De Albert Cuypmarkt is als wereldberoemde markt een belangrijke trekpleister in De Pijp. Het functioneren van de markt staat echter onder druk door leegstand, vergrijzing en een eenzijdig aanbod.

Beschrijving focusopgave

In 2019 is in De Pijp gestart met de 'Straatgerichte aanpak aantrekkelijke winkelgebieden', een proces waarin overheid, ondernemers en pandeigenaren samenwerken om te voorkomen dat groei en verandering ten koste gaan van de eigen identiteit en de diversiteit van een straat of winkelgebied. We onderzoeken in vier grote winkelstraten of er een gezamenlijke toekomstvisie ontwikkeld kan worden en of we de krachten kunnen bundelen in een publiek-private samenwerking.
De afgelopen jaren hebben we samen met bewoners, ondernemers en professionals voor het zuidelijke deel van de Van Woustraat een gebiedsprofiel en -aanpak ontwikkeld. Op basis van dit profiel is in 2019 een meerjarig actieprogramma opgesteld.
Voor de Albert Cuypmarkt is in de Marktvisie Amsterdam 2018-2026 door de raad de doelstelling geformuleerd om het tempo van de gewenste vernieuwing te verhogen en zo aansluiting te houden bij de veranderende behoeften van bewoners en bezoekers. Het gaat dan zowel om de dagen en tijden waarop de markten geopend zijn, als om het karakter en de diversiteit van het aanbod. De Albert Cuypmarkt wordt opgenomen in de gebiedsgerichte aanpak voor Zuid, Oost en Centrum-Oost waarin wordt gekeken hoe de markten elkaar kunnen aanvullen. Een extern bureau heeft een analyse gemaakt van het functioneren van de Albert Cuypmarkt en het draagvlak voor deze markt en in 2019 zijn bewoners, ondernemers en winkeliers geconsulteerd. De resultaten worden in samenwerking met de marktondernemers uitgewerkt. In 2020 volgt een plan van aanpak.

Beoogde doelen

Aantrekkelijke en economisch solide winkelgebieden in De Pijp.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het college, met name aan:
- de ambitie: Open en tolerante stad
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 3: Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Wat gaan we doen en met wie

We zetten de 'Aanpak Aantrekkelijke Winkelgebieden' voort, vullen gaandeweg het actieprogramma voor het zuidelijke deel van de Van Woustraat in en werken de marktvisie uit. Dit doen we samen met bewoners, bezoekers, (markt)ondernemers, winkeliers, pandeigenaren en professionals.

Activiteiten

- *Voortzetting 'Aanpak Aantrekkelijke Winkelgebieden'*
  In februari 2019 hebben we op basis van de ervaringen met een vergelijkbare aanpak in stadsdeel Centrum de 'Straatgerichte Aanpak Aantrekkelijke Winkelgebieden' opgesteld. Eind 2019 is begonnen met de uitvoering van dit plan en zijn de eerste stappen gezet naar een publieke-private samenwerking voor de Albert Cuypstraat, de Ferdinand Bolstraat, de Ceintuurbaan en de Van Woustraat. In 2020 gaan wij hiermee verder.

- *Actieprogramma zuidelijk deel Van Woustraat*
  Met het actieprogramma voor het zuidelijke deel van de Van Woustraat werken we toe naar een prettige verblijfsomgeving, meer verbinding met de omliggende buurten, het behoud van een divers winkelaanbod, minder leegstand en minder ondermijnende criminaliteit. Het programma wordt gaandeweg ingevuld, aangepast en verbeterd op basis van ervaringen, nieuwe kansen, nieuwe inzichten en de jaarlijkse evaluatie.

- *Uitwerking marktvisie voor de Albert Cuyp*
  In 2020 maken we een plan van aanpak voor de vernieuwing van de Albert Cuypmarkt.

Focusopgave 4: Een leefbare en duurzame Pijp

Waar & Wanneer

Waar: De Pijp
Wanneer: het hele jaar (meerjarig)

Aanleiding

De populariteit van De Pijp heeft haar weerslag op de leefbaarheid in de buurt. Door de vele bezoekers neemt de druk op de toch al krappe openbare ruimte toe. Voetgangers, fietsers en auto's zitten elkaar vaak in de weg, wat tot onveilige situaties leidt. Voor verblijf en spel is er in de openbare ruimte steeds minder plaats. Door het vele autoverkeer laat de luchtkwaliteit te wensen over; de Stadhouderskade behoort zelfs tot de straten met de slechtste luchtkwaliteit in Amsterdam.
De gemeente heeft de ambitie uitgesproken sterker in te zetten op duurzaamheid, wat zich onder meer uit in het programma Autoluw. Dat biedt mogelijkheden om de drukte en de luchtvervuiling in De Pijp aan te pakken.

Beschrijving focusopgave

In het streven naar een leefbare en duurzame buurt moeten heldere keuzes gemaakt worden: meer ruimte voor voetgangers en fietsers en voor spelen en ontmoeten, minder ruimte voor auto's.
De Frans Halsbuurt heeft in 2019 een autoluwe inrichting gekregen. Op basis van het programma Autoluw gaan we ook in andere buurten kijken welke maatregelen er mogelijk zijn. De Gerard Doubuurt is een van de buurten in De Pijp waar de druk door toenemende bezoekersaantallen het sterkst voelbaar is. Daarom moeten er samen met de buurt keuzes worden gemaakt over de inrichting van de openbare ruimte. We stellen een buurtvisie op waarin gezamenlijke uitgangspunten worden verwoord en kaders worden geschetst voor toekomstige onderhouds- en herinrichtingsprojecten.
De herinrichting van het noordelijke deel van de Van Woustraat biedt de kans om de verkeersdrukte in de Noord-Pijp terug te dringen.
In samenwerking met het programma Luchtkwaliteit kijken we met welke gebiedsgerichte maatregelen we de luchtkwaliteit kunnen verbeteren, te beginnen met de Stadhouderskade. Daarnaast liften we waar mogelijk mee op maatregelen uit het pakket Emmissievrije Mobiliteit 2019-2022.
Een aantal bewoners in De Pijp is zeer actief op het vlak van verduurzaming, met specifieke aandacht voor deelmobiliteit. Samen met deze groep willen we nagaan of we via gedragsbeïnvloeding het autobezit in De Pijp kunnen verminderen.

Beoogde doelen

Een leefbare en duurzame Pijp.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het college, met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Wat gaan we doen en met wie

We stimuleren en faciliteren het gebruik van elektrische deelauto's, ronden de buurtvisie voor de openbare ruimte in de Gerard Doubuurt af, verbeteren de luchtkwaliteit en de leefbaarheid en starten met de herinrichting van het noordelijke deel van de Van Woustraat. Dit alles doen we samen met de bewoners en ondernemers van de betreffende buurten.

Activiteiten

- *Gebruik van elektrische deelauto's stimuleren en faciliteren*
  In 2019 hebben wij samen met bewoners uit de Hemonybuurt en de Diamantbuurt gekeken waar ruimte kan worden gemaakt voor mobiliteitshubs. In 2020 blijven we de buurtinitiatieven op dit gebied ondersteunen en kijken we welke daarvan te combineren zijn met de projecten Smart Mobility en Mobility as a Service.

- *Buurtvisie opstellen voor de openbare ruimte in de Gerard Doubuurt*
  Voor de openbare ruimte in de Gerard Doubuurt stellen we een buurtvisie op die als uitgangspunt dient voor de aankomende groot-onderhoudsprojecten in deze buurt.

- *Verbeteren luchtkwaliteit en leefbaarheid*
  We nemen maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. We starten bij de Stadhouderskade.

- *Herinrichting noordelijk deel Van Woustraat*
  In 2020 wordt er een start gemaakt met het proces van herinrichting voor het noordelijke deel van de Van Woustraat.

Focusopgave 5: Behouden en verbeteren leefbaarheid omgeving RAI

Waar & Wanneer

Waar: buurten rondom de RAI: Scheldebuurt, Wielingenbuurt en Veluwebuurt
Wanneer: het hele jaar

Aanleiding

In en rondom de RAI zijn verschillende ontwikkelingen gaande. Afgezien van het feit dat de congressen in de RAI steeds drukker worden bezocht, wordt hal 5 verbouwd en uitgebreid. Op langere termijn wil de RAI de logistiek naar de zuidkant van het terrein verplaatsen, zodat de verkeersoverlast in onder meer de Wielingenstraat minder wordt of zelfs helemaal verdwijnt. Naast de werkzaamheden door de RAI zelf vinden er in de directe omgeving verschillende bouwwerkzaamheden plaats (Kop Zuidas, Station RAI, Nhowhotel en tot voor kort Zuidasdok). Gevolg is dat de drukte toeneemt en er meer overlast wordt ervaren in de omgeving. Het gaat hierbij vooral om verkeers-, parkeer- en geluidsoverlast en overlast van afval.

Bewoners van de Schelde-, de Wielingen- en de Veluwebuurt dringen bij alle partijen aan op maatregelen. Dit heeft geleid tot een door de gemeenteraad aangenomen motie (942.18, namens Bakker, Kat, Bloemberg-Issa, Ceder en Van Soest). Hierin wordt het college gevraagd 'om in samenspraak met omwonenden en betrokken partijen een integraal plan op te stellen met maatregelen om op korte termijn de overlast van de Wielingenstraat sterk te verminderen, en erop toe te zien dat de RAI in haar plannen om hal 5 uit te breiden helder communiceert met omwonenden en zowel in de voorbereidende als uitvoerende fase van het project, overleg met omwonenden organiseert.'

Beschrijving focusopgave

We willen de overlast in alle buurten rondom de RAI structureel aanpakken. Daarvoor is intensieve samenwerking tussen de betrokken partijen essentieel. Door de overlast terug te dringen, zowel op de korte als de lange termijn, willen we de leefbaarheid in de omgeving van de RAI verbeteren.

Beoogde doelen

De leefbaarheid in de omgeving van de RAI is verbeterd.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het college, met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Wat gaan we doen en met wie

We gaan een organisatie opzetten om de leefbaarheid rondom de RAI structureel aan te pakken waarin bewoners, Zuidas, stadsdeel Zuid, RAI en andere relevante gemeentelijke partijen vertegenwoordigd zijn.

Activiteiten

- *Aanpak van parkeer- en geluidsoverlast en zwerfafval.*

- *Gezamenlijk programma gericht op verbetering van de leefbaarheid rondom de RAI*
  Opstellen van een programma door alle betrokken partijen, waarin de activiteiten worden beschreven die leiden tot verbetering van de leefbaarheid, anticiperend op ontwikkelingen bij de RAI en in de buurten eromheen. Het programma wordt vervolgens vertaald naar een jaarplanning.

- *Communicatie tussen betrokkenen verbeteren*
  Inzet van on- en offline kanalen om de communicatie tussen RAI, Zuidas, stadsdeel, andere gemeentelijke partijen en bewoners uit de omliggende buurten te verbeteren.

Focusopgave 6: Gebiedsvisie Martin Luther Kingpark en omgeving

Waar & Wanneer

Waar: Rijnbuurt, Rivierenbuurt
Wanneer: het hele jaar

Aanleiding

Het Martin Luther Kingpark en omgeving zijn in ontwikkeling: het park zelf en de oevers van de Amstel worden steeds populairder als recreatiegebied, en door de nieuwe stadswijk 'Amstelkwartier' aan de overkant van de Amstel neemt het aantal omwonenden toe. Dit betekent dat er nieuwe verkeersstromen ontstaan in het gebied rondom de Utrechtsebrug, dat op dit moment als entree van de stad fungeert. Daarnaast wordt er een groter beroep gedaan op de maatschappelijke voorzieningen in de wijk en zal het aantal parkbezoekers nog verder toenemen. Deze ontwikkelingen maken het gebied (met name de Fordlocatie) aantrekkelijk voor particuliere investeringen. Dat kan een belangrijke kwaliteitsimpuls opleveren voor het park. Daarnaast zoeken we samenwerking met omwonenden en gebruikers om de verblijfskwaliteit van het park hoog te houden.

Beschrijving focusopgave

Er zijn aanpassingen nodig om het Martin Luther Kingpark met zijn omgeving voor te bereiden op het toenemende aantal gebruikers en de kwaliteit van het park te behouden. In 2019 zijn er – onder meer naar aanleiding van wensen van omwonenden – al enkele verbeteringen uitgevoerd, onder meer aan de paden. Voor 2020 staat het gebied rond de Atekpolder (het gedeelte van het park waarin het Amstel Boathouse, Wieringen Prins en het voormalige Fordgebouw liggen) op de agenda. Hierbij is er onder andere aandacht voor de sport- en speelvoorzieningen en voor de waterberging.

Om het gebied toekomstbestendig te maken is er in 2019 vanuit het stadsdeel samen met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden gewerkt aan een overkoepelende gebiedsvisie voor de Kop van de Amstelscheg en het Martin Luther Kingpark. Deze gebiedsvisie moet ervoor zorgen dat ook bij toenemend gebruik de kwaliteit en identiteit van het gebied behouden blijven. Belangrijk uitgangspunt is dat nieuwe plannen voor dit gebied moeten bijdragen aan de verblijfskwaliteit van het park en de Amsteloevers, een soepele overgang van stedelijk gebied naar het groene landschap en de verbinding tussen Amsterdam-Zuid en de nieuwe wijk aan de overkant van de Amstel.

Beoogde doelen

Het Martin Luther Kingpark heeft een hoge verblijfskwaliteit.

Deze focusopgave draagt bij aan de Uitvoeringsagenda van het college, met name aan:
- de ambitie: Fijne buurten, leefbare stad
- de ambitie: Gezonde en duurzame stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Verduurzaming samen met bewoners en ondernemers vorm en inhoud geven
- Prioriteit 2: De verblijfskwaliteit van de openbare ruimte verbeteren
- Prioriteit 3: Zorgen voor diversiteit in woningaanbod, winkels en bedrijvigheid
- Prioriteit 4: Veiligheidsgevoel en verbondenheid op buurtniveau versterken

Wat gaan we doen en met wie

Rond de Atekpolder voeren we renovaties uit. Aan de hand van de nieuwe visie werken we in 2020 aan een renovatie- en beheerplan voor het park en zoeken we naar uitvoeringsmogelijkheden hiervoor. We doen dit samen met omwonenden en gebruikers.

Activiteiten

- *Verbeteren ruimtelijke kwaliteit rond de Atekpolder*
  Rond de Atekpolder voeren we renovaties uit ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, de waterberging, de sport- en speelvoorzieningen en de entrees en lanen.

- *Opstellen renovatie- en beheerplan*
  Er wordt een renovatie- en beheerplan opgesteld voor het Martin Luther Kingpark, waarin onder andere thema's als groen en ecologie, recreatie, klimaat, duurzaamheid en veiligheid aandacht krijgen. In dit plan worden criteria geformuleerd voor het beheer en worden de benodigde investeringen voor een toekomstbestendig park inzichtelijk gemaakt.

- *Investeringsmogelijkheden zoeken*
  We zoeken naar investeringsmogelijkheden om de in het renovatie- en beheerplan beschreven ambities te realiseren.